

DAGKRANT

44^E GROENLINKS CONGRES

20 april 2024

Omnisport, Apeldoorn

Te volgen via Youtube

GROENLINKS

INHOUDSOPGAVE

AANPASSINGEN IN DE AGENDA	3
AGENDA	3
LINKSE SAMENWERKING	3
OMGANGSREGELS TIJDENS HET CONGRES.	4
MOTIES	5
A. INVESTEER IN BREDE LINKSE BEWEGING	5
B. LINKSE SAMENWERKING	7
C. ROODGROENE MOTIE - EEN LOKALE KEUZE	9
D. LOKALE SAMENWERKING IS DIVERS	11
E. GEEF RUIMTE AAN KRITIEK OP ISRAËL	13
F. PARTIJDEBAT OVER RECHTVAARDIGE VREDE	15
G. HOUD LEDENINSPRAAK TOEGANKELIJK!	17
H. MEER DEBAT OP HET CONGRES	18
I. INCLUSIEF VOOR HEN, HAAR EN HEM	20

AANPASSINGEN IN DE AGENDA

De congresagenda is aangepast ten opzichte van de congreskrant die we op 6 april met de leden deelden.

De agenda is nu als volgt:

AGENDA

Het GroenLinks congres vindt plaats van 12.30-14.15 uur.

- 12.30 OPENING**
- TESTSTEMMING**
- 12.35 VASTSTELLEN ORDE VAN HET CONGRES**
- 12.40 GOEDKEUREN JAARREKENING**
VASTSTELLEN VERANTWOORDINGEN (EGP, PB, CPR, TZR, EP)
REGLEMENTSWIJZIGINGEN
- 12.45 VERKIEZEN PARTIJBESTUURSLEDEN: INTERNE PARTIJONTWIKKELING &**
PENNINGMEESTER
- 12.55 VERKIEZEN LEDEN VOOR DE TOEZICHTRAAD, DE REFERENDUMCOMMISSIE**
EN DE INTERNE KANDIDATENCOMMISSIE
- 13.00 AFSCHIED VAN VERTREKKENDE FUNCTIONARISSEN**
- 13.10 MOTIES, WAARONDER MOTIE PARTIJBESTUUR OVER ROUTEKAART LINKSE**
SAMENWERKING
- 14.10 SPEECH RICK TIMMERMANS, VOORZITTER DWARS**
- 14.15 EINDE**

Het gezamenlijke congres van de PvdA en GroenLinks vindt plaats van 15.00 tot 17.00 uur.

LINKSE SAMENWERKING

Eerder kondigden we aan dat we tijdens ons Groenlinks-congres een ledengesprek wilden houden over de linkse samenwerking. Omdat we een volle congresagenda hebben, en we voldoende ruimte willen houden voor leden om in te spreken over moties, houden we het ledengesprek over linkse samenwerking voorafgaand aan het congres. Voor GroenLinks is dat van 11.30-12.15 uur in de Sportfoyer. Zo kunnen we voorafgaand aan ons congres toch met elkaar van gedachten wisselen over de koers van de samenwerking.

OMGANGSREGELS TIJDENS HET CONGRES

Op 20 april komen meer dan 3.000 leden van de PvdA en GroenLinks bij elkaar in Omnisport in Apeldoorn. Bij zo'n groot, politiek evenement is het van belang dat iedereen zich veilig voelt. Veilig om, met respect voor elkaar, hun mening te uiten en met elkaar een inhoudelijke discussie te voeren.

GroenLinks en de PvdA staan voor een veilige omgeving, waar mensen respectvol hun mening kunnen uiten én van mening kunnen verschillen, zonder dat ze zich hierin bedreigd of onder druk gezet voelen. Juist als opvattingen wringen, is ons congres de plek waar dit met elkaar besproken kan worden. Botsen en schuren mag én we zijn samen verantwoordelijk voor een veilig klimaat.

Hiervoor hebben wij een aantal gedragsregels opgesteld:

- Voer de discussie met respect en empathie voor de ander. We voeren inhoudelijk de discussie, maar weet dat die door verschillende ervaringen, geschiedenissen en perspectieven wel heel persoonlijk kan zijn.
- Woorden doen er toe. Wees bewust van gevoeligheden van woordgebruik voor anderen en zet woorden sensitief in.
- Houd ruimte voor het mogen afwijken van groepsnormen en meerderheidsopvattingen. Ook als je elkaar niet begrijpt of een perspectief niet deelt, blijf je respectvol.
- Dit geldt niet alleen voor een gesprek, maar ook voor het hele debat in de congreszaal. Joel een spreker niet uit als iemand dingen zegt waar jij het niet mee eens bent.
- Stel je oordeel uit, zodat je echt kunt luisteren en openstaan voor het perspectief van een ander.
- Confrontatie is geen doel op zich, speel het nooit op de persoon.
- Spreek elkaar aan op onverantwoord gedrag.

PREVENTIEVE MAATREGELEN

Om een (fysiek) veilige omgeving te waarborgen zullen wij op het congres bij binnenkomst alle

tassen controleren. We vinden het van groot belang dat alle leden open en veilig kunnen deelnemen aan het congres en kunnen spreken op het podium. Het is daarom, net als bij ons vorige congres, niet toegestaan spandoeken, vlaggen en borden mee naar binnen te nemen, deze moeten worden achtergelaten bij de garderobe.

Daarnaast is het de taak van de dagvoorzitters om de vergadering te leiden en daarbij zorg te dragen voor de sociale veiligheid. Zij kunnen ingrijpen als deze in het geding komt.

MOTIES

A. INVESTEER IN BREDE LINKSE BEWEGING

Het GroenLinks-congres, gehouden op 20 april 2024;

Constaterende dat:

- De electorale steun voor linkse en progressieve partijen in de laatste decennia is afgebrokkeld;
- Kiezersgroepen waar wij als links van oudsher voor opkomen steeds minder vaak links stemmen en steeds vaker niet stemmen;
- De verkiezingscampagnes van onze partijen, die zich hoofdzakelijk richten op het mobiliseren van het bestaande links-progressieve electoraat, onvoldoende zijn gebleken om die negatieve trend te keren;
- Extreemrechts groter is dan ooit;

OVERWEGENDE DAT:

- (Verenigd) links haar bestaansrecht dankt aan de werkende klasse en gemarginaliseerde gemeenschappen;
- (Verenigd) links zowel aan legitimiteit als aan effectiviteit inboet als het zich niet vanuit de werkende klasse en gemarginaliseerde gemeenschappen weet te organiseren;
- We de verharding, polarisatie en verrechtsing in onze samenleving alleen kunnen doorbreken als we nadrukkelijk inzetten op het aangaan van persoonlijk contact, het zichtbaarder worden in de wijken en de opbouw van duurzame relaties binnen gemeenschappen;
- Onze strategische focus zich daarom moet verleggen van 'mobilisatie' naar 'organisatie';

ROEPT HET PARTIJBESTUUR OP:

- Het een absolute prioriteit te maken om onze partij in de komende jaren te ontwikkelen tot een brede linkse beweging, die stevig is verankerd binnen lokale gemeenschappen en die wordt gedragen door mensen uit de werkende klasse;
- Hiervoor een duidelijke meerjarige strategie op te stellen die wordt gedragen door alle lagen van onze partij en die handelingsperspectief biedt aan onze afdelingen en politici om zelf aan de slag te gaan met het uitbouwen van hun maatschappelijke positie en de organisatie van gemeenschappen;
- Deze strategie op het eerstvolgende congres te presenteren en te faciliteren dat we hier als partij op het congres over in gesprek kunnen.

INDIENER:

Vincent Thepass c.s.

ADVIES – OMARMEN:

Links heeft de beste oplossingen voor Nederland en zeker voor mensen met een lager- en middeninkomen.

Het is de belangrijkste opdracht voor onze partij in de komende jaren om meer mensen in Nederland dat te laten ervaren. In de afgelopen verkiezingstijd hebben we veel tijd besteed aan het vertellen van ons verhaal en het mobiliseren van stemmers. De komende jaren willen we ons inzetten voor het verbreden van onze beweging en het in de praktijk laten zien dat 'links' de oplossingen heeft die het verschil maken. In elke gemeente, provincie en op landelijk en Europees niveau zichtbaar zijn en samen met mensen voorstellen doen die de samenleving eerlijker en groener maken. Show, don't tell. We omarmen deze motie dan ook van harte.

B. LINKSE SAMENWERKING

Het GroenLinks congres, gehouden op 20 april 2024;

Constaterende dat:

- Dankzij de samenwerking tijdens de Tweede Kamerverkiezingen ruim 1.6 miljoen kiezers ons hun vertrouwen gaven, waardoor we met een sterke fractie vertegenwoordigd zijn in de Tweede Kamer;
- De opkomst van extreemrechts vraagt om een krachtig links-progressief alternatief;
- GroenLinks het afgelopen jaar met meer dan 20% is gegroeid naar ruim 40.000 leden;
- Het congres door middel van diverse moties heeft opgeroepen tot een nauwe samenwerking met de PvdA;
- De leden van beide partijen in verschillende referenda grote steun hebben uitgesproken voor de stappen die het afgelopen jaar zijn gezet.

OVERWEGENDE DAT:

- Echte verandering alleen mogelijk is als onze beweging in de haarvaten van de samenleving zit en van onderop wordt georganiseerd;
- Er binnen de verenigingen op verschillende plekken is gewerkt aan een stevig inhoudelijk gezamenlijk verhaal;
- Een brede volkspartij de opdracht heeft om verschillende groepen en maatschappelijke bewegingen in de samenleving aan zich te binden;
- Er binnen de verenigingen van de PvdA en GroenLinks mogelijkheden bestaan om de samenwerking op allerlei verschillende niveaus te versterken en verdiepen;
- Er binnen onze verenigingen behoefte is aan duidelijkheid en een helder tijdpad.

ROEPT HET PARTIJBESTUUR OP OM:

- De komende jaren de samenwerking met de PvdA te intensiveren en versterken, door middel van ten minste:
 - Het verder uitwerken van ons links-progressieve verhaal;
 - Het verder betrekken van maatschappelijke organisaties en (ervarings)deskundigen;
 - De organisatorische samenwerking tussen de partijen te versterken;
 - De lokale samenwerking te ondersteunen in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen;
 - Het verkennen van verschillende vormen die een toekomstige samenwerking kan aannemen (blijvende alliantie, nieuwe partij, of fusie) en hier in 2025 ledengesprekken over te organiseren;
- Dit proces zo te organiseren dat alle leden de kans krijgen mee te doen en mee te denken.
- Besluitvorming over inhoud en vorm van onze samenwerking in de tweede helft van 2026 voor te leggen aan de leden.
- Als er vervroegde Tweede Kamerverkiezingen zijn, aan de leden voor te leggen in welke gezamenlijke vorm we daaraan deelnemen.

En gaat over tot de orde van de dag.

INDIENER:

Katinka Eikelenboom c.s.

C. ROODGROENE MOTIE - EEN LOKALE KEUZE

Het GroenLinks congres, gehouden op 20 april 2024;

Constaterende dat:

- GroenLinks en PvdA na ledenraadpleging de krachten hebben gebundeld in de Eerste en Tweede Kamer, en met een gezamenlijke lijst en programma de aanstaande Europese Parlementsverkiezingen ingaan;
- GroenLinks en PvdA de inhoudelijke samenwerking ook steeds verder verdiepen, via samenwerking van de wetenschappelijke bureaus en van diverse thematische netwerken van de partijen;
- Iedere nieuwe stap in de samenwerking steeds is gezet na een uitgesproken, breed gedragen wens van de leden tot krachtenbundeling;
- Er in 2026 gemeenteraadsverkiezingen zijn

OVERWEGENDE DAT:

- RoodGroen inspraak van leden bij keuzes over de samenwerking met PvdA belangrijk vindt en zich daar steeds voor heeft ingezet;
- De vraag over wel of niet gezamenlijk met PvdA deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen in alle afdelingen beantwoord zal moeten worden;
- Afdelingen hier volgens het partijbureau uiterlijk november '24 een knoop over moeten doorhakken;
- Deze keuze zo democratisch mogelijk gemaakt moet worden, en dat een ledenraadpleging daarvoor het beste instrument is;
- Deze afweging uiteindelijk een lokale afweging is;

ROEPT HET PARTIJBESTUUR OP OM:

- Het voor afdelingen zo makkelijk mogelijk te maken om een ledenraadpleging te organiseren over de vraag of GroenLinks en PvdA samen de gemeenteraadsverkiezingen ingaan, bijvoorbeeld door hier een instrument voor beschikbaar te stellen aan alle afdelingen;

ROEPT ALLE AFDELINGEN VAN DE PARTIJ OP OM:

- Een (bij voorkeur online) ledenraadpleging te organiseren over het wel of niet met PvdA deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen.

INDIENER:

Annerijn Vink c.s.

ADVIES – OMARMEN:

Het partijbestuur vindt het belangrijk dat zoveel mogelijk leden kunnen meedoen aan het gesprek over linkse samenwerking. Zelf heeft het partijbestuur het afgelopen jaar om deze reden ledengesprekken georganiseerd. En vervolgens belangrijke keuzes voorgelegd via een ledenreferendum. Zo konden alle

leden na dialoog hun stem uitbrengen.

Daarnaast ondersteunt het partijbestuur afdelingen in hun proces tot lokale samenwerking. Dat doen we onder andere met een routekaart op Plek. Het partijbestuur steunt de oproep van de indieners en wil de routekaart aanvullen met een tool zodat afdelingen zelf referenda kunnen organiseren. Deze wordt op dit moment gemaakt en zal tijdig beschikbaar zijn.

D. LOKALE SAMENWERKING IS DIVERS

Het GroenLinks-congres, gehouden op 20 april 2024;

constaterende dat:

- linkse en progressieve samenwerking belangrijk is om onze GroenLinkse doelen te bereiken;
- vanuit het partijbestuur en politiek leiders meerdere malen is aangegeven dat fusie met de PvdA niet het doel is;
- GroenLinks zoals gebruikelijk als zelfstandige partij meedoet aan de gemeenteraadsverkiezingen, tenzij een afdeling verzoekt om gezamenlijk met (een) andere partij(en) de verkiezingen in te gaan;
- het landelijk bureau een routekaart heeft gemaakt om afdelingen te ondersteunen in de afweging hoe mee te doen aan de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026, die enkel samen met de PvdA tot stand is gekomen;
- linkse samenwerking in vele vormen en met vele partijen vormgegeven kan worden;

OVERWEGENDE DAT:

- het congres het wenselijk heeft geacht dat GroenLinks als zelfstandige partij blijft opereren, ook bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 (motie “GroenLinks lokaal bepaalt!” d.d. 4 februari 2023);
- daarbij verzocht werd om op landelijk niveau geen stappen tot afspraken te zetten met andere partijen betreffende samenwerking op lokaal niveau;
- op lokaal niveau heel diverse strategische, electorale en inhoudelijke overwegingen een rol kunnen spelen;
- lokale samenwerking al lange tijd voorkomt en reeds in allerlei verschillende samenstellingen van partijen wordt vormgegeven;

ROEPT DE LOKALE EN PROVINCIALE AFDELINGEN OP:

- de lokale linkse en progressieve samenwerking zo breed mogelijk op te zoeken met andere partijen, waarbij PvdA een mogelijke maar niet enige logische partner vormt;
- de afwegingen en ervaringen met betrekking tot lokale samenwerkingskeuzes met elkaar uit te wisselen, o.a. om de gevolgen voor de invloed van GroenLinks in die samenwerkingsverbanden goed in beeld te brengen;
- ongeacht de samenwerkingsvorm het sterke eigen verhaal van GroenLinks onderscheidend naar voren te blijven brengen;

EN ROEPT HET PARTIJBESTUUR OP:

- de routekaart uit te breiden door handreikingen op te nemen om in het proces zo breed mogelijk potentiële linkse en progressieve bondgenoten te betrekken in de samenwerkingsafweging;
- hierin ook de lokale ervaring van samenwerking met andere partijen te betrekken;

en gaat over tot de orde van de dag.

INDIENER:

Casper Kouters c.s

ADVIES – OMARMEN:

Wij kunnen de oproep van motie ondersteunen. Het partijbestuur faciliteert afdelingen in hun proces tot lokale samenwerking richting de gemeenteraadsverkiezingen van 2026. Dat doen we onder andere met een routekaart. Daarin ligt de focus op het verkennen van samenwerking met de PvdA, maar wordt niet uitgesloten dat er ook samenwerking wordt gezocht met andere politieke bondgenoten. De tips en adviezen die daarin staan zijn net zo goed van toepassing op samenwerking met andere partijen. We hebben voorafgaande aan het opstellen van de routekaart ook gesprekken georganiseerd over lokale ervaringen met samenwerkingen met andere links-progressieve partijen. We zien de samenwerking tussen GroenLinks en de PvdA wel als belangrijke basis voor de links-progressieve beweging waar we aan werken.

E. GEEF RUIMTE AAN KRITIEK OP ISRAËL

Het congres van GroenLinks, bijeen te Apeldoorn op 20 April 2024,

CONSTATERENDE DAT:

- de strijd tegen racisme, fascisme, antisemitisme, islamofobie en andere vormen van onderdrukking en superioriteitsdenken een prioriteit is voor GroenLinks;
- GroenLinks een lange antiracistische en antifascistische geschiedenis heeft, waarbij de strijd tegen onderdrukking altijd ook existentieel is geweest voor onze partij;
- GroenLinks daarbij ook ideologieën afwijst die gebaseerd zijn op homogeniteit of superioriteit van etniciteit of geloof (ook wel etnonationalisme), omdat dat discriminatie vereist met uiteindelijk onderdrukking, uitsluiting, verdringing, apartheid en etnische zuivering tot (mogelijk) gevolg;
- het zionisme een etnonationalistische ideologie is met als doel de vestiging van een staat exclusief voor Joodse mensen in Historisch Palestina, wat in de praktijk heeft geleid tot discriminatie, etnische verdrijving, illegale annexaties en bezetting;
- deze ideologie vermengd wordt met de strijd voor rechten van Joodse mensen, waardoor kritiek op het zionisme of de staat Israël ten onrechte in verband wordt gebracht met antisemitisme;
- dit sinds 7 oktober en 22 november versterkt is en verder vermengd is geraakt met het islamofobe en racistische discours in Nederland.

OVERWEGENDE DAT:

- GroenLinks zowel in de politiek als binnen haar eigen gelederen de verantwoordelijkheid heeft om racisme en discriminatie te bestrijden, zodat alle leden zich veilig en vrij van onderdrukking voelen in onze partij;
- geluiden van leden die hun partij niet herkennen en/of hun (Kamer)lidmaatschap hebben opgezegd vanwege onze positionering ten opzichte van Israël-Palestina onze partij tot het bot toe moeten raken.
- en we bovendien ook onze politieke geloofwaardigheid dreigen te verliezen wanneer we niet krachtig achter onze kernwaarden van rechtvaardigheid en gelijkheid staan en ons niet ondubbelzinnig uitspreken tegen welke vorm van superioriteitsdenken en onderdrukking dan ook.

ROEPT HET PARTIJBESTUUR OP:

- te erkennen dat ons sterk uitspreken tegen etnonationalistische ideologieën, zoals het zionisme, die discriminerend zijn naar verschillende bevolkingsgroepen meer dan ooit noodzakelijk is, met name nu in de context van het huidige politieke debat rond Israël en Palestina;
- in de partij een veilige plek te bieden voor leden om kritiek op zionisme en/of de staat Israël te uiten;
- daarbij expliciet uit te spreken dat kritiek op zionisme en Israël niet vereenzelvigd kan en mag worden met antisemitisme;
- actief betrokken te blijven in de strijd tegen racisme, fascisme, antisemitisme, islamofobie en etnonationalisme, waaronder zionisme, in en vanuit Nederland;

- in gesprek te gaan met vertegenwoordigers van Palestijnse, Arabische, Islamitische, Christelijke en Joodse mensen en organisaties, zowel binnen als buiten de partij, die in beginsel onze kernwaarden van rechtvaardigheid en gelijkheid delen.

INDIENER:

Baukje Harmsma c.s.

ADVIES – ONTRADEN:

Het partijbestuur ontraadt deze motie. GroenLinks en de PvdA zijn partijen die staan voor gelijkwaardigheid en rechtvaardigheid. Mensenrechten zijn voor ons altijd leidend. Wij hebben ons, zowel de afgelopen maanden als de jaren daarvoor, dan ook herhaaldelijk zeer kritisch geuit over het handelen van de Israëlische regering. Maar daar gaat deze motie niet over. De indieners stellen zionisme gelijk aan het streven naar een raszuivere Joodse staat. Zij zeggen daarmee dat het streven naar een onafhankelijke Joodse staat per definitie samengaat met etnische verdrijving en bezetting. Dat klopt niet. Er zijn veel progressieve en democratische politieke en maatschappelijke bewegingen in Israël die zich inzetten voor een democratische rechtstaat met gelijke rechten voor alle burgers. Deze motie draagt niet bij aan de strijd voor onze idealen die we samen en samen met onze bondgenoten in Israël moeten voeren. Integendeel. Wij blijven ons als partijen inzetten voor duurzame vrede in het Midden-Oosten, met een rechtvaardige tweestatenoplossing en gelijke rechten voor alle bevolkingsgroepen. We roepen iedereen vanuit de grond van ons hart op om niet elkaar te bestrijden maar samen de strijd voor vrede en rechtvaardigheid te voeren die zo hard nodig is.

F. PARTIJDEBAT OVER RECHTVAARDIGE VREDE

Het GroenLinks congres, gehouden op 20 april 2024;

CONSTATERENDE DAT:

- Pacifistische en antimilitaristische idealen onderdeel uitmaken van het DNA van GroenLinks;
- GroenLinks in haar programma's en standpunten altijd kritisch is geweest op verdergaande militarisering, wapenproductie- en handel en pleitte voor een verbod op kernwapens, verdragen tegen landmijnen en clusterbommen, wederzijdse ontwapening en internationale afspraken over de inzet van nieuwe wapensystemen;
- GroenLinks zich altijd sterk maakte voor internationale vredesbemiddeling, met een leidende rol van de Europese Unie en de Verenigde Naties, bij ontwrichtende conflicten;
- Vrede, veiligheid en defensie sinds de grootschalige invasie van Rusland in Oekraïne, de aanval van Hamas in Israël en de daaropvolgende Israëlische militaire operaties in Gaza hoog op de politieke agenda staat en in korte tijd al geleid heeft voor veel extra defensie-uitgaven;
- Het militair-industrieel complex in Nederland aan terrein wint en er een nieuwe wapenwedloop lijkt te zijn ontstaan sinds de invasie van Rusland in Oekraïne;
- De oorlogsretoriek in westerse landen sindsdien sterk is toegenomen, waarbij onder andere defensiebazen en politici pleiten voor het bouwen aan een oorlogseconomie en het herinvoeren van de verplichte dienstplicht;
- Ook GroenLinks-PvdA zich de afgelopen tijd vaker uitlaat over meer militarisering, zoals in de Tweede Kamer heeft gepleit voor het bouwen aan bommenfabrieken door de overheid, en in onder andere de nieuwsbrief daarnaast het 75-jarig bestaan van de NAVO publiekelijk vierde met #WeAreNato.

OVERWEGENDE DAT:

- In het politieke en publieke debat over militarisering en defensie uiteenlopende meningen bestaan;
- Met name rondom de oorlog in Oekraïne, die grofweg variëren van 'nu inzetten op onderhandelen en een compromis waarbij Rusland deels tegemoet getreden zal moeten worden' tot 'Oekraïne tot het uiterste blijven steunen';
- Terwijl de invasie van Rusland in Oekraïne nu al zo'n tienduizenden Oekraïense burgerslachtoffers en honderdduizenden (militaire) doden en gewonden kent en grote schade aan gebouwen, infrastructuur en milieu, alle experts het erover eens zijn dat het op deze wijze voortduren van de oorlog nog jaren in beslag zal nemen;
- Het begrip internationale solidariteit in een tijdperk van nieuwe gewapende conflicten onder druk staat, en een goede invulling nodig heeft;
- GroenLinks-PvdA als grootste linkse partij te midden van een zeer rechts parlement een grote rol kan spelen bij het op gang brengen van een gedegen debat over internationale solidariteit en defensie en daarin ook de verantwoordelijkheid draagt om rechtvaardige vrede te bepleiten;
- Het juist in een wereld met toenemende onveiligheid en oplopende geopolitieke spanningen, met

verhoogde kans op een wapenwedloop, onnodige verdere militarisering en daarmee ook op verdere escalatie en conflict, belangrijker dan ooit is dat GroenLinks goed overwogen standpunten en positionering in dit debat inneemt, en daarbij haar kernwaarden niet uit het oog verliest;

- Ook binnen GroenLinks meningen verschillen over hoe we vanuit onze kernwaarden onze geopolitieke inzet en toekomst van vrede en defensie moeten vormgeven, waaronder de manier waarop de oorlog in Oekraïne beëindigd moet en/of kan worden.

ROEPT HET PARTIJBESTUUR OP:

- Op korte termijn een ledendebat, bijvoorbeeld tijdens een discussiedag, te organiseren, waar verschillende perspectieven op de belangrijkste politieke onderwerpen rondom internationale solidariteit, defensie en rechtvaardige vrede worden toegelicht en bediscussieerd, en de uitkomsten hiervan mee te geven aan de landelijke en Europese fracties.

INDIENER:

Sabine Scharwachter c.s.

ADVIES – OMARMEN:

Het partijbestuur ondersteunt de oproep van deze motie en organiseert graag een bijeenkomst met leden om te praten over internationale solidariteit, defensie en rechtvaardige vrede. We maken ons allemaal zorgen over de toenemende internationale onveiligheid en de vele mensenlevens die dat eist. Uitgangspunt voor onze positionering op deze onderwerpen zijn onze recent vastgestelde verkiezingsprogramma's voor de Tweede Kamerverkiezingen en de Europese Verkiezingen. In deze tijd van geopolitieke spanningen is het noodzakelijk om te blijven investeren in de veiligheid van onszelf en onze bondgenoten. We staan voor militaire steun aan Oekraïne en willen dat Nederland zich houdt aan de 2%-norm van de NAVO.

G. HOUD LEDENINSPRAAK TOEGANKELIJK!

Het GroenLinks congres, gehouden op 20 april 2024;

Constaterende dat:

- GroenLinks een partij is die ledendemocratie hoog in het vaandel heeft staan
- Er voor het indienen van een amendement op het Europese concept-verkiezingsprogramma 100 handtekeningen nodig waren, een verdubbeling van de 50 nodig voor wijzigingen op het programma voor de Tweede Kamerverkiezingen

OVERWEGENDE DAT:

- Het verkiezingsprogramma de mening van onze partij vormt, en dus de mening moet uitstralen van zoveel mogelijk GroenLinksers
- Niet elk lid 100 handtekeningen kan verzamelen uit een eigen netwerk
- Het de partijdemocratie ondermijnt als het lastiger wordt voor leden om wijzigingen in te dienen op het programma.

VERZOEKT:

- Het partijbestuur om in de toekomst niet meer dan 50 handtekeningen te vragen voor het indienen van een amendement op landelijke en Europese verkiezingsprogramma's

INDIENER:

Rick Timmermans c.s.

ADVIES – ONTRADEN:

Wij ontraden deze motie ten gunste van de motie 'meer debat op het congres'. We denken dat het verstandig is om fundamenteeler na te denken over de wijze waarop we inspraak op de totstandkoming van verkiezingsprogramma's organiseren als partij. We zien nu dat een klein aantal zeer betrokken leden een grote hoeveelheid amendementen indient op het programma. Dit leidt tot een zo'n grote hoeveelheid stemmingen, wat zoveel tijd vraagt, dat veruit de meeste leden hier niet meer aan deelnemen. Dat moet beter kunnen. We gaan graag met leden en ons congrespresidium in gesprek om na te denken over een werkwijze die meer leden de kans geeft om een bijdrage te leveren en hun stem te laten horen. Het heroverwegen van het aantal ondersteuningsverklaringen kan daar onderdeel van zijn, maar alleen in samenhang met andere aanpassingen. Bovendien is dit een afweging die samen met de PvdA moet worden gemaakt, aangezien het hier gaat om het proces bij gezamenlijke verkiezingsprogramma's.

H. MEER DEBAT OP HET CONGRES

Het congres van GroenLinks, bijeen te Apeldoorn op 20 April 2024,

CONSTATERENDE DAT:

- het congres het hoogste orgaan is van GroenLinks en daarom de belangrijke taak heeft om het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamer- en Europese verkiezingen vast te stellen;
- GroenLinks voor de tweede keer deelneemt aan landelijke verkiezingen samen met PvdA, waarvoor de partijbesturen een bijzonder verkiezingsreglement moeten opstellen, met daarin o.a. regels voor het vaststellen van het verkiezingsprogramma;
- deze regels soms verschillen van de regels van GroenLinks in onze standaard reglementen, zoals eerder vastgelegd door het congres;
- het stemmen gebeurt via een online stemtool en niet meer via categorisering op het congres, waarbij amendementen in categorie 2 en 3 ook altijd besproken werden;
- online stemmers bepalen welke amendementen op het congres worden besproken via een marge-regeling;
- er voor het congres geen mogelijkheid is om amendementen na de online stemming alsnog te agenderen;
- hierdoor de ruimte voor inhoudelijk debat over onze standpunten (en daarmee ook de informatievoorziening voor leden die hierover keuzes dienen te maken) aanzienlijk is verminderd, terwijl dat juist belangrijk is als de standpuntbepaling samen met een andere partij gebeurt;
- hoewel digitale middelen in theorie kunnen bijdragen aan partijdemocratie, de stemtool (zeker in combinatie met de amendemententool) in de praktijk een hoge drempel opwerpt, gezien je hier al snel meerdere uren in je vrije tijd aan kwijt bent
- digitale middelen niet de mogelijkheid bieden voor een levendige debat en bijbehorende dynamiek op een congres.

OVERWEGENDE DAT:

- we de levendige partijdemocratie die onze congressen al jaren kenmerkt moeten koesteren;
- daarbij het eigenaarschap van het congres in het vaststellen van het verkiezingsprogramma een belangrijke voorwaarde is;
- het debat tijdens het congres bijdraagt tot goede besluitvorming bij standpuntbepaling, zeker wanneer het over ingrijpende voorstellen gaat;
- een inclusieve partijdemocratie betekent dat de drempel om deel te nemen aan stemmingen zo laag mogelijk dient te zijn;

ROEPT HET PARTIJBESTUUR OP OM BIJ LANDELIJKE VERKIEZINGEN WAAR GROENLINKS AAN DEELNEEMT SAMEN MET EEN ANDERE PARTIJ:

- een traject met leden en experts op te starten om te onderzoeken hoe we de processen rondom verkiezingen het beste kunnen vormgeven op een manier die zowel zo democratisch mogelijk is als voldoende draagvlak in de partij(en) geniet en dit proces vast te stellen op een congres;

- zich voorafgaand aan de uitkomst van dit traject bij het opstellen van een bijzonder verkiezingsreglement in te spannen voor genoeg ruimte voor inhoudelijk debat rond een verkiezingsprogramma door bijvoorbeeld:
 - het gebruik van een online stemtool voorafgaand aan het congres te heroverwegen ten faveure van stemming op het congres via categorisering;
 - bij gebruik van een online stemtool voorafgaand aan het congres de mogelijkheid te behouden voor het congres om losse amendementen alsnog op de congresagenda te zetten, ook als deze buiten de marge-regeling valt en de marge significant te verruimen;
 - bij gebruik van een online stemtool de categorisering te hanteren, waarbij amendementen in de categorie die een wezenlijk verschil beogen altijd op het congres worden besproken en in stemming gebracht.

INDIENER:

Julia Matser c.s.

ADVIES – OMARMEN:

Het partijbestuur gaat graag samen met leden en experts opnieuw nadenken over de wijze waarop we inspraak op de totstandkoming van verkiezingsprogramma's organiseren als partij. We zien nu dat een klein aantal zeer betrokken leden een grote hoeveelheid amendementen indient op het programma. Dit leidt tot een zo'n grote hoeveelheid stemmingen, wat zoveel tijd vraagt, dat veruit de meeste leden hier niet meer aan deelnemen. Dat moet beter kunnen. We gaan graag met leden en ons congrespresidium in gesprek om na te denken over een werkwijze die meer leden de kans geeft om een bijdrage te leveren en hun stem te laten horen.

I. INCLUSIEF VOOR HEN, HAAR EN HEM

Het GroenLinks congres, gehouden op 20 april 2024;

CONSTATERENDE DAT:

- de strijd voor LHBTQIA+ rechten een prioriteit is voor Groenlinks en de partij met haar 'Beleid Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid' sterke actielijnen heeft uitgezet om ernaar te streven een diverse en inclusieve beweging te zijn;
- transfobie binnen de maatschappij wijdverbreid is, zowel nationaal als internationaal, en dit door gerichte buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging aangewakkerd wordt;
- reactionaire partijen aan terrein hebben gewonnen in de landelijke politiek, waardoor verbeterde toegang tot mensenrechten zoals voorgesteld in de nieuwe transgenderwet buiten zicht raakt;
- het bestaansrecht van genderdiverse mensen door sommigen gezien wordt als een valide debatsonderwerp waar je over kan discussiëren;
- genderdiverse personen ook binnen onze partij nog geconfronteerd worden met statements die hun bestaan ondermijnen en ontkennen, zoals in concept-amendementen, onder het voorwendsel van strijd voor vrouwenrechten;

OVERWEGENDE DAT:

- GroenLinks staat voor een inclusieve en gelijkwaardige samenleving waarin geen plaats is voor discriminatie en uitsluiting op basis van seksualiteit en genderidentiteit en -expressie;
- een partij waarin genderdiverse leden hun bestaansrecht ter discussie zien staan minder veilig voelt;
- GroenLinks zowel in de politiek als binnen haar eigen gelederen en in samenwerking met andere partijen, een gezamenlijke verantwoordelijkheid heeft om transfobie te bestrijden, zodat genderdiverse mensen zich veilig voelen binnen onze partij;
- het van belang is om met onze samenwerkingspartners een eensgezind front te vormen voor mensenrechten en tegen desinformatie rondom genderdiversiteit;
- de strijd voor inclusiviteit en tegen transfobie niets afdoet aan de strijd voor vrouwenrechten en de positie van vrouwen in het algemeen, en daarentegen juist hand in hand met elkaar gaan;

ROEPT HET PARTIJBESTUUR EN DE AFDELINGSBESTUREN OP:

- dat de partij duidelijk stelling neemt en direct optreedt tegen discriminatie en uitsluiting op basis van seksualiteit, genderidentiteit en -expressie door partijleden, zowel binnen de politieke omgeving als daarbuiten, om de veiligheid van genderdiverse leden en niet-leden te garanderen;
- discussies over het bestaansrecht van genderdiverse mensen, die indruisen tegen hun grondrechten, te weren uit het interne partijdebat;
- intern beleid te blijven richten op de inclusiviteit van LHBTQIA+ en andere gemarginaliseerde groepen binnen de partijen om een veilige ruimte te creëren voor iedereen, in lijn met de ingezette intersectionele benadering;
- dit ook te verwachten van partijen met wie we samenwerken in samenvoegingen van aanduidingen,

zoals met de PvdA landelijk.

INDIENER:

Paul L. Smits c.s

ADVIES – OMARMEN:

GroenLinks en de PvdA strijden voor een inclusieve en gelijkwaardige samenleving. Ook binnen onze partijen moeten we er samen voor zorgen dat we onze idealen waarmaken. Het partijbestuur blijft zich actief inzetten voor sociale veiligheid in de partij, net zoals het bestuur van de PvdA dat doet binnen die partij. We zien dat er op steeds meer plekken in de wereld de rechten en bestaansrecht van de LHBTQIA+ community in gevaar wordt gebracht en ook in Nederland is er nog te vaak sprake van uitsluiting en discriminatie. Daarom blijft het van belang hier aandacht voor te vragen en rechten te waarborgen.

Als partijbestuur willen wij zorgvuldig handelen in het faciliteren van het gesprek in de partij. We hebben hier in ons integriteitsbeleid en diversiteitsbeleid dan ook aandacht aan besteed. We zijn als partij zeer terughoudend met het weren van amendementen of uitingen in de partij. Waar mogelijk geven we de voorkeur aan het aanspreken van elkaar en het uitleggen aan leden waarom een uitspraak uitsluitend is.